732/05

Den 26. september 2005 blev i sag nr. 64.219:

xxxx xxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxx
xxxxxxx xxxxx xx
xxxx xxxx xxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager over selskabets afvisning af at yde erstatning i forbindelse med et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at dække skaden med henvisning til, dels at der ikke er tale om et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand, og dels at der ikke er årsagsforbindelse mellem klagerens rygproblemer og det anmeldte ulykkestilfælde.

Det fremgår af sagen, at klageren har udfyldt og underskrevet en skadeanmeldelse, som det indklagede selskab modtog den 27/8 2002. Af anmeldelsen fremgår, at klageren ved midnatstid den 1/3 1999 kom hjem fra en udlandsrejse. Om det videre hændelsesforløb har klageren i skadeanmeldelsen oplyst:

"**1. Hvad skete der umiddelbart før ulykkestilfældet?** ...

Vi var forinden kommet hjem fra Tenerife, en ferie sammen med min mand, svigermor og hendes mand V., der sidder i kørestol. V. og kørestolen skulle min mand tage sig af, mens jeg tog mig af bagagen. Fra lufthavnen gik vi over til toget, hvor vi kun havde et par minutter, til det kørte.

2. Hvordan skete ulykkestilfældes?

Da jeg sørger for bagagen til fire personer, ser jeg, de andre er kommet op i toget (som har 2 trin op), min mand mangler kun at hive kørestolen op, så jeg bliver nervøs for, at toget skal køre uden mig, så jeg hopper op i toget, mens jeg holder fast i håndtaget med højre hånd og vrider mig ned og hiver en tung kuffert op med venstre hånd. Jeg mærker der sker en forvridning i lænden og en stram fornemmelse i højre side, men da det ikke gjorde ondt, så tog jeg mig ikke af det.

3. Hvad var den direkte årsag til ulykkestilfældet?

Om morgenen d. 1-3-99 vågner jeg med stærke smerter, da jeg prøver at stå op, kan jeg ikke støtte på det højre ben, jeg må lægge mig igen, og beslutter, at hvis det ikke er væk næste dag, vil jeg opsøge min læge, hvad der blev nødvendigt, da det blev værre. Min læge beordrede mig til at være sengeliggende i 3 uger, det hjalp ikke. Jeg blev via sygehuset sendt på rygskole, som jeg havde svært ved at gennemføre på grund af smerter, herfra til reumatolog, hvor jeg blev indlagt til genoptræning på E. Sygehus i 6 uger. Det hjalp heller ikke, så blev jeg skannet og her fandt man fejl i facetled, der gjorde at jeg blev sendt til speciallæger på diskuscenteret på H. Sygehus."

I den bilagte begyndelsesattest har klagerens læge H.G. oplyst, at han første gang ydede hjælp den 2/3 1999, og han har endvidere oplyst:

"

2. Hvori består beskadigelsen (sygdomstilfældet)? (Diagnosen anført både på latin og dansk)	Rygsmerter, lumbago chr. = kronisk lændehold. Distorsio culimna lumbalis = ledbåndsskade i lænderyggen.
... 6. Har Dem bekendt, tidligere læsioner, tidligere eller nu tilstedeværende sygdomme eller andre forhold helt eller delvist været årsag til den nuværende lidelse eller forværret dens følger, og da hvilke?	... Ja. Rygsmerter af kronisk type.

"

Selskabet anmodede i skrivelse af 27/8 2002 klageren om yderligere oplysninger, hvilket hun afgav i skrivelse af 23/9 2002. Af skrivelsen fremgår:

> "Jeg var på vej hjem fra ferie på Tenerife sammen med mine svigerforældre, da vi ankom til lufthavnen i Kastrup tog min mand sig af min svigerfar som sidder i kørestol, jeg tog mig af bagagen som jeg kørte på en bagagevogn, vi skulle med toget til H., da jeg skal tage den sidste kuffert op i toget, ser jeg at min mand er kommet op i toget, jeg bliver nervøs for at det vil køre, så jeg går op i toget, der har to trin, for at tage den sidste kuffert deroppe fra, jeg må gå ned i knæ og vride mig for at nå kufferten, mens jeg holder fast med højre hånd i håndtaget på døren, da jeg får den op til gulvhøjde, skal jeg til at vride mig tilbage og rejse mig, da der sker noget i højre side af lænd og bækken, jeg mister taget i kufferten, som rammer mig oven på venstre hånd, jeg vælter omkuld og falder tilbage på mit haleben. Et eller andet, er der sket med mit bækken og lænd, da jeg har en underlig fornemmelse som er svær at forklare, men noget trækker mig højre om, jeg får hold i nakke og skulder.
>
> Jeg vågner næste morgen med stærke smerter i lænd og bækken, da jeg prøver at rejse mig fra sengen, kan jeg ikke støtte på højre ben, en stærk smerte fra lænd og bækken stråler ned gennem benet og ned i foden. Den dag blev jeg i sengen og tænkte hvis det ikke var væk i morgen, var jeg nødt til at tage til lægen. Næste dag var det endnu værre, så straks ringede jeg til lægen, som sagde jeg kunne komme om formiddagen."

Selskabet afviste ved skrivelse af 29/11 2002 skaden som dækningsberettigende. Det fremgår videre af sagen, at Arbejdsskadestyrelsen i en afgørelse dateret 27/5 1999 har tilkendegivet:

> "Vi har i dag truffet den afgørelse i Deres sag, at der ikke er tale om en lidelse, som er omfattet af loven om sikring mod følger af arbejdsskade. Det betyder, at De ikke har ret til erstatning eller andre ydelser efter loven.

Afgørelsen er truffet på grundlag af de oplysninger, der er modtaget på anmeldelsen. Vi har lagt vægt på, at lænderyglidelser ikke er optaget på fortegnelsen over erhvervssygdomme. Denne fortegnelse er vedlagt.

Deres lænderyglidelse vil efter vores skøn heller ikke kunne anerkendes som en følge af arbejdets særlige art efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget efter lovens § 10, stk. 3. Vi har her taget Erhvervssygdomsudvalgets anerkendelsespraksis for sådanne lidelser i betragtning.

...

De har efter det oplyste arbejdet som telefonist med siddende, drejende og ensidigt arbejde og De har herefter fået lændesmerter. Der har ikke været tale om løftearbejde.

Vi har derfor ikke fundet grundlag for at forelægge Deres sag for Erhvervssygdomsudvalget."

Klageren påklagede Arbejdsskadestyrelsens afgørelse til Den sociale Ankestyrelse. Klageren har i sin ankeskrivelse dateret 21/6 1999 bl.a. anført:

"Jeg ønsker at anke min sag, da jeg kan forstå I ikke har de fulde oplysninger om min skade. Da jeg pludselig fik vedvarende stærke smerter i lænden og hoften, søgte jeg læge, jeg talte med ham, om mit 'skæve arbejde', altså forkerte arbejdsstillinger, som jeg vidste ikke levede op til arbejdstilsynets regler. Min læge mente godt det kunne være årsagen til min lidelse, derfor meldte han skaden til jer, men ellers kunne han kun sende mig hjem i seng i 14 dage. Jeg har tidligere haft snigende symptomer i min nakke, et skred i halshvirvlerne som startede i 91, som jeg gik til kiropraktor med."

Den sociale Ankestyrelse tiltrådte ved afgørelse dateret 31/8 1999 afgørelsen fra Arbejdsskadestyrelsen.

Af erklæring dateret 5/9 2001 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi fremgår:

"**Aktuelle ryglidelse og behandlingsforløb:**

Patienten havde i 90'erne enkeltstående lændehold. Det drejede sig om en såkaldt klassisk lumbago/iskiaslignende tilstand, som hun imidlertid ikke fik nogen behandling for. Hun regnede med, at tingene gik over igen af sig selv, og det gjorde de da også.

Den 1.3.1999 på en fridag fik hun pludselig lave lændesmerter med nogen udstråling til det højre ben.

Hun modtog primært ikke nogen behandling, men blev den 13.4.1999 set på Fysiurgisk afdeling. Man diagnosticerede lændesmerter.

Efter langvarig fysioterapi blev patienten sendt på rygskole. På rygskolen blev patientens smerter forværret.

Hun henvistes til E. Sygehus, hvor man stillede en række diagnoser, men kontenten af det hele var, at patienten havde lændesmerter og smerter i højre side af bækken og hofteled.

Som led i udredningen fortog man en CT-skanning af lænden den 6.7.2000. Lænden er da fundet normal, det vil sige alderssvarende.

Patienten er senere set af overlæge N., H. Sygehus. Denne har ment, at det drejede sig om en sacroiliacaaffektion i højre side, og der er anlagt 4-5 blokader, uden effekt af dette.

...

Patienten havde ingen gener før 1999. Havde ingen rygsygedage.

...

Konklusion:

Man kan hos denne patient stille en række diagnoser. Imidlertid er diagnosen ikke på nogen måde evidensbaserede. Jeg vil foreslå, at man kalder dette for en kronisk lumbago-/iskiaslignende tilstand, hvilket på almindelig dansk betyder, at der består en muskulær smertetilstand i højre side af lænden, uden der ved de ovenfor anførte

radiologiske undersøgelser har kunnet påvises nogen form for radiologisk patologi. Der er specielt ikke påvist nogen diskusprolaps, hverken radiologisk eller klinisk. Der er efter mit skøn heller ikke klinisk belæg for at fastholde diagnosen sacroiliit.

En MR-skanning suppleret med en knogleskintigrafi kunne måske komme diagnosen noget nærmere, men dette er ikke gennemført.
Hvad angår kausalitetsforholdene har advokatfirmaet L. & C. anmodet om, at undertegnede tager stilling til kausaliteten.

Efter mit skøn er der ingen holdepunkter for at et arbejde af den pågældende karakter kan give den pågældende lidelse, idet det efter mit skøn drejer sig om en muskulær spændingstilstand lavt i lænden, som man ser hos en stor de af den danske befolkning, om end forløbet ikke på nogen måde plejer at være så langvarigt som hos denne patient.

De diagnostiske muligheder er efter mit skøn ikke udtømte, idet der ikke er foretaget de ovenfor anførte, supplerende undersøgelser, som så kan overvejes.

Hvad angår de erstatningsretslige forhold mener jeg ikke, at den pågældende smertetilstand i muskulaturen omkring nedre del af lænden i henhold til sædvanlig praksis kan anerkendes som en erhvervsbetinget lidelse eller arbejdsskade. Der foreligger heller ikke nogen pludselig løfteskade."

Klageren har ved sin advokat over for nævnet gjort gældende at selskabet skal anerkende skaden som dækningsberettigende. Advokaten har i skrivelse af 26/5 2004 til nævnet anført:

"at årsagen til min klients smerter skyldes løfteskaden d. 1/3 1999,

at årsagen dermed er at betegne som et ulykkestilfælde, idet der er tale om en pludselig hændelse, der forårsager personskade,

at årsagen ikke er kroniske lændesmerter, idet min klient igennem mange år har haft stillesiddende arbejde uden problemer,

at min klients smerter kom pludselig, hvilket kroniske lænderygsmerter ikke gør,

at såfremt der havde været tale om kroniske lænderygsmerter, ville de være gået over af sig selv, jf. overlæge E.T.'s udtalelse af d. 5/9 2001 s. 1 nederst,

at det fremgår af overlæge E.T.'s udtalelse af d. 5/9 2001, at min klient ikke havde gener før 1999, herunder ingen rygsygedage,
at fejl i facetled ikke er kroniske men opstår som akut skade,

at fejl i facetled (bevægesegmenter)/ledbåndsskader, ikke kan ses på røntgenbilleder, jf. overlæge E.T.'s udtalelse af d. 5/9 2001 s. 2 nederst, hvorfor der ej heller kan lægges stor vægt på overlægens konklusioner på baggrund heraf,

at der ikke er foretaget tilbundsgående undersøgelser vedrørende årsagen til de symptomer som min klient giver udtryk for, jf. overlæge E.T.'s udtalelse."

Advokaten har i skrivelse af 2/12 2004 supplerende anført:

"For så vidt angår skaden anfører indklagede selskab, at klageren 'fik ikke smerter ved hændelsen'

Dette bestrides, idet smerterne kom efter få timer.

Endvidere anfører indklagede selskab, at klager 'var af den opfattelse, at hendes gener var opstået som følge af skæv arbejdsstilling' samt at sagen 'var anmeldt som en arbejdsskade'

Hertil bemærkes, at min klients fagforening, HK opsøgte min klient et par måneder efter hændelsen og overbeviste min klient om, at det kun kunne være følgerne af en skæv arbejdsstilling, idet HK var meget interesseret i at køre en arbejdssag mod min klients arbejdsgiver.

Hertil kom, at min klient på dette tidspunkt var sikkerhedsrepræsentant og derfor havde pligt til at anmelde arbejdspladsen, såfremt den ikke var lovlig. Denne kombi-

nation af pres fra fagforeningen samt stillingen som sikkerhedsrepræsentant med de pligter det medførte, gjorde, at min klient, der ikke er læge, valgte at anmelde skaden som arbejdsskade.

Efterfølgende er det imidlertid dokumenteret, jf. sagens bilag 3, at der ikke er tale om en arbejdsskade, men en ledbåndsskade med fejl på facetled. En sådan skade opstår kun akut, jf. overlæge H.N.

Ifølge min klient har adskillige læger udtalt, at en arbejdsskade som følge af skæv arbejdsstilling ikke kan medføre de skader, som min klient har pådraget sig. Som følge heraf må Arbejdsskadestyrelsens konklusion i sin afgørelse af d. 27/5 1999 afvises.

For så vidt angår indklagede selskabs bemærkning om, at 'klager ... havde svært ved at huske, hvordan skaden var opstået' bestrides dette. Hændelsen har således i hele forløbet stået min klient klart."

Advokaten har indhentet en udtalelse dateret 7/4 2005 fra overlæge H.N. Af udtalelsen fremgår:

"Jeg skal i det følgende forsøge at konkretisere et svar vedrørende I.N.'s akutte ledbåndsskade.

Patienten har beskrevet at hun på vej hjem fra ferie forløfter sig på en tung kuffert, som stod niveauforskudt i forhold til hende selv, idet hun stod på et trin på toget og kufferten stod på perronen. Toget satte i gang og hun blev nervøs, hvorfor hun tog kufferten hurtigt til sig og samtidig vred i ryggen. Efterfølgende fik hun den betydelige lændesmerte som altså stadig er generende her flere år efter.

Det er min opfattelse at den skadesmekanisme, som patienten har beskrevet og som jeg har genfortalt er årsagen til den akutte ledbåndsskade i sin tid."

Klagerens advokat har med henvisning til udtalelsen fra overlæge H.N. i skrivelse af 15/4 2005 til nævnet anført:

> "Det er således min klare opfattelse at min klients skade skyldes en pludselig udefrakommende hændelse idet toget sætter sig i bevægelse samtidig med at min klient tager fat i kufferten. Herefter er der for mig at se ingen tvivl om, at skaden er dækket af forsikringen."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 9/7 2004 til nævnet anført:

> "Sagen har være forelagt ALKA forsikrings lægekonsulent som udtaler, at der ikke er lægelig dokumentation for at de aktuelle rygsmerter skyldes den anmeldte hændelse. Det fremgår af begyndelsesattesten, at der er tale om 'Lumbago chronica' og ikke 'Actuta', hvilket vil sige at tilstanden ikke tilskrives et akut opstået lændehold. Det anføres endvidere af egen læge, at der forude for anmeldelsen var rygsmerter af kronisk type. Efterfølgende lægelige specialister har ej heller ændret ved opfattelsen af, at det drejer sig om kroniske lændesmerter.
>
> ...
>
> Vi må fastholde, at der ikke kan yder klager erstatning for den anmeldte hændelse, idet der ikke er tale om et ulykkestilfælde i forsikringsmæssig forstand.
>
> I henhold til de på skadetidspunktet gældende forsikringsbetingelser for ulykkesforsikring afsnit 2, punkt a fremgår det, at forsikringen dækker: 'Legemsbeskadigelse som følge af ulykkestilfælde. Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig udefra kommende hændelse, hvorved den forsikrede ufrivilligt kommer til skade'.
>
> Forudsætningen for, at en påvirkning betragtes som udefra kommende, er som hovedregel, enten at der er sket en egentlig berøring af forsikredes legeme (f.eks. slag eller skub) eller også, at påvirkningen skyldes en nærmere konkret årsag. Den påvirkning der udløser skaden, skal være udefra kommende.

Derudover skal der være sket noget usædvanlig, uventet eller tilfældigt, uafhængigt af den aktivitet man er i færd med, for at anerkende en påvirkning som udefra kommende og ufrivillig.

Forkert belastning/overbelastning betragtes ikke som udefra kommende årsager. Sådanne skader opstår oftest på grund af belastning af kroppen i en uheldig anatomisk stilling, og kroppens reaktion på dette er ikke en dækket skadeårsag på forsikringen.

På baggrund af klagers oplysninger i skadeanmeldelsen finder vi således ikke der tale om et ulykkestilfælde i forsikringsmæssig forstand, idet der ikke er nogen pludselig udefra kommende årsag til skaden. Skaden sker ifølge klagers forklaring ved en forløftning i en akavet stilling.

Vi skal desuden påpege oplysningerne om klagers rygproblemer, som angiveligt har været til stede i længere tid forud for det anmeldte.

l den forbindelse skal vi henvise til Forsikringsbetingelsernes afsnit 6 punkt a, hvoraf det fremgår, at forsikringen ikke dækker "Ulykkestilfælde eller følger deraf, hvis hovedårsag er sygdom eller sygdomsanlæg. Ligeledes er undtaget forværring af et ulykkestilfældes følger forvoldt af sygdom, medmindre det lægeligt kan bevises, at ulykkestilfældet er den direkte årsag til sygdommen'.

Vi finder i øvrigt ikke, at det er sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem den anmeldte hændelse og klagers helbredstilstand. Klager har i en længere årrække været af den opfattelse, at der var tale om en arbejdsbetinget lidelse grundet ensidigt, siddende og drejende arbejde - jfr. klagers brev til Arbejdsskadestyrelsen af 21. juni 1999 - og først 3 år efter Den Sociale Ankestyrelses afgørelse af 31. august 1999 blev skaden anmeldt til ALKA forsikring som en ulykke."

Selskabet har i skrivelse af 20/5 2005 til nævnet endvidere anført:

"Det kan undre at overlæge N. kan udtale sig så konkret om en hændelse der har fundet sted mere end 6 år tidligere. Lægen henviser i øvrigt også udelukkende til hvad patienten har beskrevet - uden angivelse af på hvilket tidspunkt patienten har beskrevet hændelsen. Med baggrund i klagers udførlige forklaringer om skadens årsag ved anmeldelsen finder jeg ikke at lægens dagsskrivelse har nogen relevans for sagens afgørelse."

Endelig har selskabet i skrivelse af 6/6 2005 til nævnet anført:

"Klagers diagnose er imidlertid ikke relevant for afgørelsen af om der er tale om et ulykkestilfælde i forsikringsmæssig forstand og ej heller for afgørelsen af om der er årsagssammenhæng mellem klagers gener og den anmeldte hændelse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**AFSNIT 2 HVAD DÆKKER FORSIKRINGEN:**

A. Legemsbeskadigelse som følge af ulykkestilfælde. Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig udefra kommende hændelse, hvorved den forsikrede ufrivilligt kommer til skade.

B. Brok, lændehold, muskel- og senebrist, forvridning, forstuvninger og forstrækninger betragtes ikke som ulykkestilfælde, medmindre de er forårsaget af en udefra kommende hændelse.

...

AFSNIT 6 HVAD DÆKKER FORSIKRINGEN IKKE:

A. Ulykkestilfælde eller følger deraf, hvis hovedårsag er sygdom eller sygdomsanlæg.

Ligeledes er undtaget forværrelse af et ulykkestilfældes følger forvoldt af sygdom, medmindre det lægeligt kan påvises, at ulykkestilfældet er den direkte årsag til sygdommen."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder det på baggrund af udtalelsen dateret 5/9 2001 fra speciallæge E.T. betænkeligt at lægge til grund, at klagerens ryggener er udløst som følge af hændelsen i lufthavnstoget. Det er i øvrigt nævnets opfattelse, at hændelsen ikke kan anses for et ulykkestilfælde, sådan som dette er defineret i forsikringsbetingelserne. Nævnet kan på den baggrund ikke pålægge selskabet at udbetale erstatning, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen